

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.

Előzetes ár:

Hogyedvire 2 korona 10 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Görög-udvar,
hová a kénizsók címzandók

Hirdetéseket és nyilvántári közleményeket

a kiadóhivatal

méréséket áron számít fel.

Drága kenyér.

A magyar gazdaközönség, a szervezetlensége folytán, úgy szólván, teljesen ki van szolgáltatva az ország gabonatermése a börze és a nagymalmok spekulációjának. Évtizedek tapasztalata bizonyít amellet, hogy a gabonaárakat a börze és a nagymalmok szabják meg. A mikor a gazdák búzatermését olcsó pénzen összevásárolták s a gazdasági magtárakban s a közép- és kisbirtokosok padlásán fogtán van a búza, rohamosan emelkednek az árak, ami természetesen a liszt árát is fölszokteti, amit az egész ország fogyasztó közönsége megérez. S hogy még horribillisebb árakat lehessen szabni, urbi et orbi híresztelik kora tavasztól aratásig, hogy egérpusztítás, fagy, szárazság, vagy túlnedveség, rozsdá, kőd, jégverés tönkre tette a vetéseket, rosszak a kilátások, nem lesz gabona. Amihelyt megindul a cséplés, pereg a szem s a kalász önti a búzát: egyszerre hasábszámra jelennek meg a gazdasági tudósítások, melyek szerint várakozáson fölül meglepő gazdagsággal, fényes eredménnyel üttött be a termés. A Bánát, Sze-

rémiség, a nagy Alföld, Dunántúl s a kerek nagyvilág minden gabonatermő vidéke csudamennyiségű búzát termelt. A hír betetőzéseül világgá kürtölik, hogy a budapesti raktárak, a nagy malmok tele vannak tavalyi búzával. A meglévő készletet se tudják elhelyezni, földolgozni. Ausztriában olcsóbb a liszt, mint Magyarországon a búza.

Erre szédítő sebességgel esnek a gabonaárak. A nagy gazdák, esékely kivétellel, akik tarthatják, nem esnek e börzemanóver áldozatául; a közép- és kisgazda azonban kénytelen a piacra vinni termését, mert pénzre van szüksége. Aratás után kell adósságokat fizetni, hogy a dobot meg ne üssék, aratás után kell adót fizetni, mert ilyenkor szorítják az adóprést. És elvégre ősi szokás Magyarországon, hogy a magyar gazda, amint betakarította és kicsépelte gabonáját; nem sokat okoskodik, nem spekulál; hanem piacra dobja mindenét s úgy adja, amint veszik.

Nincs ember ebben az országban, aki ezt a bolond állapotot nem ismerné. Erről beszélnek a falusi kovácsműhelyben, a kis- és nagyvendéglőben, olvasóköriben, kaszinóban, a vármegye

házán, a törvényhozó testületben, de eddig még senki se fogott hozzá, hogy a tarthatatlanul káros helyzetet megváltoztassa. A börzetervény reformját minden évben szövegeszik, elevátorok felállításáról is sokat beszélnek s a gazdák országos és helyi szövetekezéséről is sokszor hallunk hangzatos beszédeket; mindazáltal minden marad a régiben. Amikor a búza piacra kerül, ha még oly kevés termelt is, leszáll az ára; amikor már a börze és a nagymalmok raktárába jutott, csudálatosan fölszökik az ára. Évről-évre megismétlődik az apály és dagály, anélkül, hogy természetes oka lenne, illetve a rossz, vagy jó gazdasági évben lenné alapalet és a magyar gazdaközönség veszelületét, hagyományos nemtörődömséggel tűri, hogy mint használják ki földjét, jószágát, munkáját, életerejét s butaságát.

Az idén is a régi kerékvágásban tette meg útját az üzleti spekuláció. Tavasztól aratásig horribilis ára volt a búzának. Föl is verték a liszt árát pompásan, sőt még azzal is megfenygettek, hogy ha a fogyasztó közönség drágálni meri a liszt árát, a malmok üzemeiket kénytelenek lesznek beszüntetni. A közönség jajgatott és

TÁRCA.

A két öreg.

Öreg volt már mind a kettő, galamb fehér mindkettőnek a haja, lágy, jóságos mindkettőnek a tekintete. Matvaon jóval felül mult már a férf s az asszony sem sokkal fiatalabb. Ajkukon örökös volt a mosoly, örökös a vidámság, a gyermeki jókedv.

A két öreg az ablaknál ül, kéz a kézben, szorosan, egymás mellett, mintha a hosszas távollét után mosolygó öregségükben akarnak pótolni azt, amit ifjúkorukban elmulasztottak; egymásé lenni, egymásé örökre, elválaszthatatlanul. — Künn tavasz volt, nap sugaras virágos tavasz. Már nyitlak az akácok, fürtös virágaitak millió dögieslő méhecske röpködte körül. Örömmámorban égett az egész nagy természet. A nagy ta-

vassí szellő megrabolta a rézsát, a játérintot s a hatukat szétszórtá a levegőben, mintha csak szeszélyes, jókedvű tündérek illatos parfümökkel hintették volna be az egész nagy világot.

— Mikor még mi is fiatalok voltunk... szél az öreg asszony.

— Igen, — szolt a férfi, — mikor még mi is dalt zengtünk a szerelemről, mikor még mi is epedtünk a szerelem édes esőjka után, mikor még mi is fiatalok voltunk, vidámak és bohók.

— Arany idők, — drága fiatal'ság, mi nem élveztük örömeit. Nekünk csak bánatot hozott a tavasz, szomorúságot a nyár, bűt a lombpergető ősz és lemondást a tél.

— Megöregedtünk, régen elmúlt a mi ifjúságunk. Szép emlékek, kora lemondásról, — hogyan is volt? Régen volt, — de igaz volt.

Tizenhét éves volt a leány, huszonkettő a fiú. Mind a kettő színinövendék volt. Színinövendék. Mindkettő előtt szép jövő ábrándos képe lebegett, Ofélia akart lenni a lány Othello a fiú. Együtt szerepeltek az életet jelentő színpad deszkáin, együtt játszották, vagy — csak akarták játszani az élet drámájának nehéz szerepeit is. Hányszor megdobban mindekettőjük szive, mikor csak játékból settoztak egymásnak szerelmes, édes szavakat, hányszor szökött arcukba az ártatlan szerlem hatása alatt a vér, mikor csak játékban esőikatt meg egymás igazi csókra vagyó ajkat, oh, hányszor, hányszor szerettek volna egymásnak elmondani, hogy szeretlek, szeress te is, — de az élet igazi színpadján gyáva volt mindegyikük, esendes, szóvalan a fiú is, a lány is. Pedig szerették egymást nagyon, csak nem merték egymásnak bevallani.

MAGYARORSZÁG LEGJOBB SÖRE A

Kőbányai Polgári részv. sör

Kapitálé

AUSLÄNDER JENŐ főraktárosnál.

Ismételárúsitóknak árengedmény.

Naponta friss töltésű
világos

MALÁT A-sörök

palackokban és botlikokban

TÖRÖK VIGYAZNI !!
Csak akkor valódi ha a dugón

AUSLÄNDER JENŐ
Csongrád — Szentes

beégetés látható.

fizetett, vagy adós maradt. A malmok pedig tovább örültek. Most, hogy piacra kerül a termés, a búza ára szépen, lassan száll alá, mert hát a nagy szárazság ellenére bőséges a termés! A liszt ára azonban szilárdul alá a helyzet magaslatán. Vagy ha alább is száll, igen csekély mérvben, mely szóra sem érdemes. A manóver, mely mindig jól bevál, azt eredményezi, hogy a termelő olesón ad el, a fogyasztó drágán vásárol s a közvetítő kereskedelem, a szántó vállalat a termelőn is, fogyasztón is busásan nyerészkedik.

A törzstörvényt föltétlenül reformálni kell. A kormány beigérte a reformot; teljes bizalommal nézünk a reform elé s erősen hisszük, hogy az ígéret valóra válva áldást hoz az országra. A közvetítő kereskedelem jogosságát kétséssel elismerjük, sőt nélkülözhetetlennek tartjuk, de nem a mai alakjában. Kereskedelem nélkül nincs gazdasági élet; de a termelőt és fogyasztót az üzleti érdekeknek, spekulációknak, fogásoknak kiszolgáltatni, hogy teljesen a kereskedelem hatalmába essék: józan fővel, okos észszel nem lehet, nem szabad.

Az ország gazdaközösségének szöveteznie kell, hogy érdekeit az egyéülösen rejlő nagy erővel megvédehesse. A mihelyt az ország összes gazdái egybeforrnak s szövetekezeti magtárakat állítanak föl, hatalmas tőkével rendelkező bankot létesítenek, a gabonára előlegeket adnak s kibírnak tartani: a gabona ára mindjárt meg lesz mentve a mesterségesen előidézett hullámsztól s az európai piac árai szerint alakul és igazodik.

Ma hiába bízhatók a gazdákat, hogy ne adjanak el egy szemet se; várják meg azt az időt, míg az árak magasabbra emelkednek. Ez képtelenség lenne. A manóverezőket ki

Iuska, így hívták a leányt, valahol a külvárosban a negyedik emelet egy udvari szobájában lakott. Nagyon kicsi volt a szoba, négy lépés a szélessége, alig öt a hossza. Egyetlen ablaka a háztetőre nézett; minden felől csak piros, meg fekete háttér, meg kényen, melynek fojtó füstje mind az ő szobájába verődött.

Elemér, ez volt a fiúnak a neve, mindig hazakísérte az iskolából Iuskát. Szótlanul hallgattak egymás mellett a körütn, messe, messe, egészen Iuska házáig. A szívük tele volt reménygel, szerelmes édes gondolatokkal, a jövő bűvészei, de az ajkukra, nem jött hang, egy megváltó, boldogító szó, de ez így tartott hosszú, hosszú ideig.

Mikor Iuska fölért szobájába, leült a lakka elé, tekintete messe, szállt a háztető fölött, valahol máshol, más világban, ahol szeretik egymást az emberek, a hol meggyávk egymásnak megvallani szerelmüket.

Elemér ez alatt fel és alá sétált a ház kapuja előtt. Agyában szaz gondolat járt örületes táncot, szaz gondolat szaz újabb gondolatot szült, felkeltették égő szerelmét.

„Oh hányszor akarta neki mondani: — Iuska kisasszony! — Vagy nem ez nagyon hideg, — hisz kollégák voltak, talán így: Édes Iuskám! — Nem lehet, így meg nagyon is bi-

nem bőjtölhetik. Eredményt csak országos szövetekezéssel, egységes föllépéssel lehet elérni. Annyit azonban ma is elmondhatunk, hogy akinek módjában áll, okosan cselekszi, ha a lenyomott ákokon csak annyit dob piacra, amennyin okvetlenül túl kell adnia. Amit megtarthat, tartsa meg; mert bizonyon emelkedni fognak az árak; bármennyire hirdetik is a vásárolni szándékozók az ellenkezőjét.

Való, igaz, hogy a szárazság nem mindenütt okozott kárt; de az is tagadhatatlan, hogy az idei termés az ország közepes átlagtermésén alul maradt. A földművelésügyi kormányhivatalos értesítése a mérvadó, nem a börze és nagy malmok híradása.

A városnépítés kérdése.

Jó egy éve mulott, hogy Szentes város képviselőtestülete véglegesen elhatározta az új városnépítést, meghirdette a pályatervet a versenyt, kiválasztotta a beérkezett tervek közül azt, melyet leginkább megfelelőnek találta s aztán nekilátott a terv kivételének.

Mindent aprólékos gondal mérlegelve, érett megfontolással hozta meg ebben a régiól vajudó kérdésben — mindenkor a képviselőtestület döntő többsége — a maga határozatait és bizony sok rosszakarattal kellett megküzdnie sok akadémikus gáncsvetéseit lebernia, míg végre oda jutott, hogy az építési részletrevel alapján a különböző építési munkák vállalatba adására is meghirdette a versenytárgyalást és ennek alapján, a legelőnyösebb ajánlatot tevő iparosokkal, a felettes hatóság jóváhagyásának kikötése mellett, szerződés kötésre gondolhatott.

Vége azonban eljutottunk az építéséhez a stádiumához is. A vármegye törvényhatósága — tiszteletben tartva a város autonóm jogát, — miután törvényes szempontból a városi képviselőtestület határozatai ellen semmi felhozható nem volt, — jóváhagyta

zaimas; ennnyire még nincsenek. Vége megállapodott a megszólításban. Így fogneki szólni:

— Iuska! Hallgasson meg, nagyon fontos mondanivalóm van önnek.

Iuska tán így felelt volna.

— Beszéljen, Elemér, hallgatom.

— Nem tudom; észrevette-e már rajtam, oh, bizonyára észrevette, hogy-hogy én önt végtelenül, nagyon-nagyon szeretem.

Iuska erre csutította volna a két szép szemét, elpirult és — mélyen hallgatott volna, Elemér pedig így folytatta gondolatait,

— Nem vagyok már gyermek, pár hónap múlva kilépek a világot jelentő deszkákra, — ez az általános frázis nagyon tetszett neki — s önálló ember leszek. Oh, Iuskám, játsszunk végig együtt az élet nehéz szerepét, fejezzük be mi Romeo és Júlia félbennhagyott szerepét s legyünk boldogok együtt, örökre. Vagy, — gondolta tovább eszaggodtan. — ha nem szeret, mondja meg azt is, hogy ne kelljen szegény számnak sokáig létségek közt vergődnie.

Iuska erre már bizonyára nekibátorodott volna, ráemelte volna ábrándos tekintetét s azt mondta volna:

— Elemér! Régen vártam már magától, csak te a szavakat. Régen vártam, mert, — mert én is szeretem magát; szeretem

a város határozatát és ezzel azt hittük jogosan — a városnépítés kérdése, mint mondani szokás: tető alá került.

Csalatkozunk. A legsúlyosabb kerékkötést ekkor vetették az ügy elé. Voltak — hiszen mikor és hol nincsenek — olégedetlenkedők, talán sértett ambíciójuk is, akik nem nyugodtak bele a kérdésnek ilyenén sima lebonyolításába. Csak azért se szabad a kiválasztott és pályadíjjal jutalmazott terv szerint fölépíteni a városnépítést: ez volt ezek egy részének a jelszava, megfélembesítést hat a megye jóváhagyó határozatát a belügyminiszterhez; kivitték, hogy onnan az ügyet véleményadásra kiadták jó a karonknak: Kelemen Béla főispánnak és hogy a főispán milyen vélemény terjesztett fel ebben a kérdésben, mely tíz éves munkaprogramot adott Szentes városnak, melyben utolsó helyre, a tizenegyedik esztendőben megvalósítandónak mondotta a városnépítést: erre körülményesen visszatérni ezzel a fölépítésnek tartjuk, mert hiszen az a javaslat-monstrum még friss emlékekben van ügyis a közönségnek.

Nagy idő, mondhatni pár hónap telte el azóta is, hogy Kelemen Béla főispán így benyújt Szentes város autonóm jogkörébe és — a belügyminiszteri döntés egyre késéit, kínos feszültségben tartva a város belső ügyei iránt önzetlenül érdeklődőket, még kínosabb várakozásban az elfogadott ajánlatokkal, a várossal szemben kötelezettségben maradt iparosokat.

Vége folyó hó 23 an a belügyminiszteri döntés létezett a vármegyére és — ezzel a döntéssel mindenképpen meg lehetünk elégedve, sőt örömmel kell azt fogadnunk, mint bizonyosságtételnek annak, hogy a belügyminiszter, a hatvánnhetes belügyminiszter jobban respektálta a város autonóm jogát a függetlenség párti főispánnal és a jogba csakis a felügyelet jogának mértékén belül nyúlt bele akkor, amikor a városnépítés költését, a város első, eredeti

titkon, már első találkozásunk óta, s oly boldog volnék, ha. —

Elemér mint az örült rebotant végig az úton, szeméi csillogtak, a kezeivel összeviszta hadonászott, úgy hogy az emberek megfordultak utána s vagy kacagtak, vagy a kikét o'dalba taszított, dühösen morogtak rája.

Másnap, harmadnap ugyanez történt; a napok, a hónapok múltak, elfjött a nyár is, az iskolát bezárták, válnok kellett. Iuska odahaza vankosálba temette az arcát, sirt, könnyezett keresvesen, mert azt gondolta, hogy nem szereti az, a kiért szívesen feladná életét, egész jövőjét. Elemér meg szászor is megkísérelte, hogy bevallja neki szerelmét, de gyáva volt, gyáva, s szerelmes lúju szíve nem tudta volna elviselni a visszatartást. A lány ment jobbra, a fő ment balra, a szívük tele szerelmmel, tele csalódással, lemondással.

Múltak az évek. Mikor ismét összekeltek, — bizony már mindkettőnek hajában ezüst szálak csillogtak. Mindkettőnek szíve nagyon dobant, mikor viszontlátták egymást, kacagtak, talán titkon még egy eltévedt könnyesebb is csillogott szemükben. Vacsoráztunk együtt, — szólt Elemér, hisz annyi mondanivalónk van egymásnak.

határozatának visszaállításával, 400000 koronában fizetvén.

Egyebekben a belügyminiszter, a főispáni fölterjesztésnek a városi hivatalok mai szétzóródott állapotát megvilágító passzusából a logikailag egyedül lehetséges, a főispánnal ellentétes végkövetkeztetést vonja le határozata indoklásában, — az, amelyet a főispáni porirát banerlása során mi is leszártunk: nevezetesen, hogy éppen a városi közhivatalok ez a szétzóródottsága követeli meg első sorban és nem utolsósorban, a városzhézipítés mielőbbi kivitelét és abban a közhivatalok összpontosítását.

Az adott pénzügyi keretben, egyes lakossági részletek leghagyásával, a város-háza a pályanyertes terv szerint bizonyára felépíthető.

Igaz, hogy egy évet vesztettünk, de — ezt már ki kell heverni, ha jó a karóink a dolgot ide szorították.

A belügyi kormány előtt pedig hajtnak meg — tiszteletünk jeléül, hogy a város autonóm jogát ilyen lényesen épsegben tartotta az elismerés lobogóját.

A fúzió ára. A függetlenségi párt most félhivatalosan újból lezárja a nemzeti álláspontot a létszámemelés kérdésében. Az immár huszonötévek óta lezárított nemzeti álláspont legújabb formájára így szól.

A közös hadsereg a volt formák közt teped. Ennélfogva el nem vitatható, hogy Magyarország — Ausztria hatalmi létében gyökereik a létszámemelés kérdése. A nemzet tehát köteles felismelni a katonai létszámot, és ellenszolgáltatás gyanánt a nemzeti szellemnek teret kell nyitni a hadseregben.

Az újból, de lamét másként lezárított, nemzeti álláspont mai formáját bátran nevezhetjük nyári formának. Mert ebben a kérdésben van egy régi formula is, amelyre bizonyára mindenki emlékszik.

A pezsgőnél azután Elemér, az agglégény, ki már jóval fehélt volt az ötvenen, így szól Iuszkához, a vénleányhoz.

— Emlékszik még rá, Iuska. Mikor még gyermekek voltunk, hogy faszerttem és akkor magát.

— Igen, — mikor még gyermekek voltunk, — szót elcsúszta a vénleány, — én is szerettem magát, nagyon szerettem.

— De én gyáva voltam bevallani. Oh mennyit szenvedtem. Mány keserves éjszakát töltöttem álmatlannal. Hányasor megbánhat gyávaaságomat. De pótoltuk ki most azt, a mit akkor elmulasztottunk. Iuska, legyen a feleségem.

A vénleány rávetette tekintetét az agglégényre.

— Már késő, kedves barátom. Miért nem szólt akkor, vártam, epedve vártam; lássa, előtte volt a pongó a maga nem értette ki. Róza voltam, a maga nem tűzött heblére. Most már késő. Megörögdtünk.

— De tán nem késő még. Ha nem eszaktottak le a tavasz rózsáját, ápoljuk az őz virágát talán lesz még szasmunkra is ihata.

A domokosok templomában egy öreg pár esküdt egymásnak örök hőszéget.

Somogyi Gyula.

szik, aki a koalíció játékaikat megtisztelte azzal, hogy egy kis figyelemre méltatta. A télen, mikor arról volt szó, hogy a függetlenségi párt a legteljesebben odakuporodék a faze-kakhoz, és amikor legalázatosabb fölkinálkozások folytak Bécsben, a létszámemelés kérdésében egészen más álláspontot szögtek le. Akkor Bécsben ragasztották a paktumhoz a — b e s z i e k e t. Azt mondták, a katonai kérdések ki vannak kapcsolva az átmeneti időre. Aszokról nem lehet és nem szabad beszélni sem. A függetlenségi párt azonban kinálkozott. Hogy csak még egyszer hadd beszéljen róla. Csak egy kicsit engedjék meg, hogy a létszámemelés, meg-e-si-nálja. Mert télen arról volt szó, hogy aki többet ajánl, azt fogják a legjobb fának tartani Bécsben s aki még olyant is ajánl, amit még csak kérni sem kértek, annak a nyakába akasztják a kis partedit ezzel a fölírással: a császár kedvence.

A téli álláspont tehát ez volt: A közös hadsereg avult formák közt tepedvén, a létszámot nemzeti kötelesség fölemelni, az ellenszolgáltatás gyanánt a függetlenségi pártba kell bízni a kormányzatot.

Állapítunk meg most már a külsőséget a kétféle nemzeti álláspont között. T é l e n: az ellenszolgáltatás a függetlenségi párt egyeduralmának megállapítása. Ny á r o n: a nemzeti szellem térfoglalásának biztosítása a hadseregben. Ez az, amiben a létszámemelés kérdésének mikénti elbírálása az évszakok szerint különbözik és semmi egyéb. Amikor tehát a függetlenségi párt a c o r g i o s t r a k miniszter elszólása folytán kötelességének érzi, hogy a maga álláspontját lezárja, a józan közvéleménynek is le kell szögzen valamin. Azt, hogy a függetlenségi irak mást szögzenek le télen és mást nyáron. Sőt, össze-vissza szögzenek mindenfelét, ami eszükbe jut és úgy, ahogy a pillanatnyi hatalmi érdekek követelik.

Nyáron nagyos meleg van, télen nagyon hideg van, mint ahogy a nóta mondja. És végül: soha sincsen szép idő. A fúzió seellője egyre fúj, sőt már valóóság orkánná dagad. A szelek királyai kinyitották összes szakkajkait és most azt próbálják, hogy a fúzió eseményének fölrepitett próbáballanja miképp bírja el ezt a nagy légáramlást. Meg lehet-e csinálni azt a katonai létszámemelés, amelyet Bécsben követelnek és amelyrel egész nyitlan már ma előállanak? Mit esél hozni a közvélemény?

Es ize, a közvélemény nem esél semmit. Belenyugszik és bólint: hát jó, emeljék föl a létszámot is. Nem bánjuk, ha mindent odaadnak Ausztriának, ha azt a fúzió így kívánja. Fázionáljanak. Barátkozzanak. Ölelkezzenek vagy egyéb meg egymást. Bánjuk is mi.

Ize, ez a meglepő válass a próbálmásokra. G e e r g i f e n y e g e t e s e i r e nem öntötte ki a Tisza medréből. A Kárpátok nem rendáltak meg. Mindössze kapoevától volt egy fölérőgés. az is csak nyári iráf volt. A fúziót tehát meg lehet csinálni és az irát, a létszámemelését is le lehet csinálni. Nem haragszik érte senki.

Csakhogy ez a nagy eszéd, ez a mindenbe belenyugvás, ez nem kellemes az árulásra késztető atyafiaknak. Ettől félnek leginkább. Es nyugtalanítja őket. Mert ez az jelenti, hogy vege a népszerűségnek. Nyáron kiáltott az értelem napja és világosság gyult a legesztetebb fejekbe is. A metté pedig, amely aszjáról-aszjára jár az országban,

így szól: De hisz ezek olyan nagy eszék, hogy már beszélni sem lehet róla.

Es mert ezt érik az irak és mert ezt halják minden pezsében, ezért kell most meg-ig-ig előállani a nyári állásponttal, amely a létszámemelés fejében nemzeti vívmányokat akar.

Es még valami. A nyár jó agitációs idő, és a képviselő ur ilyenkor otthon van választói között. Hogy ne ágoskodjanak ellene, hogy a bús hazafiaknak valahogy eszükbe ne jusson számon kérni tőlük a téli álláspontot, azért kell most újból kiáltani; hogy éljen a nemzeti vezényszó!

Hat éljen.

Az új partörvény.

— Az előadói tervezet második része: Az ipari szervezetekről. —

Most tették közre az új partörvény előadói tervezetének második részét, amely a 605—760. §§-okat foglalja magában s felöleli az ipari és kereskedelmi testületekről, az ipari nyilvántartásokról, az ipari és kereskedelmi egyesületekről, a munkáskamarákról, az ipari szövetkezetekről szóló fejezeteket. A törvénytervezet oly hatalmas alkotás, hogy beható és alapos tanulmányozást kíván. Mi is visszatérünk még rá. Most közöljük a tervezetnek legérdekesebb részeit, amelyek a régi partörvény hiányait pótolják. Különösen fontos a XXXIV. fejezet, amely az ipari és kereskedelmi egyesületekről szól s amely a szakszervezetek reformját is tartalmazza. Az ide vonatkozó paragrafusok a következők:

685. §. Az e törvény rendelkezései alá tartozó önálló iparosok és kereskedők, ugyanint ipari és kereskedelmi alkalmazottak, a nemre való tekintet nélkül, gazdasági érdekeik előmozdítása eszjából az e törvényben meghatározott módon és feltételek alatt szabadon egyesülhetnek. Nem illet meg az egyesülési jog azokat az alkalmazottakat, akik tizenhatodik életévüket még be nem töltötték. Az olyan egyesületek, amelyek nem e törvény rendelkezései szerinti alakultak, tagjaik gazdasági érdekeinek bármilyen irányban való védelmével vagy előmozdításával nem foglalkozhatnak.

A közfoglalma, gépereje vasuti vállalatok alkalmazottainak egyesülési joga tekintetében az 1907 évi XLIX. t. e z. rendelkezési irányadók.

692. §. Az egyesület célja a tagok általános gazdasági érdekeinek az előmozdítása; az egyesület azonban alapsabályai útján és az ott meghatározott irányban tagjai saakképzésének és művelődésének előmozdítását, valamint azok segélyezését is felveheti feladatai közé. Az egyesület vagyont csak a belföldön tarthatja.

698. §. Az egyesületeknek tagja lehet mindenki, aki tizenhatodik életévét beöltötte és a magyar esent korona országának területén és e törvény rendelkezései alá tartozó valamely ipari foglalkozást akar önállón, akár mint alkalmazott folytat. A tagok felvételére néve nem lehet olyan feltétel, vagy módoszat megállapítani, mely a törvénybe, a tagoknak törvényben biztosított eszelekvői szabadságába, a tisztességbe, vagy a jó erkölcsökhöz átközök.

A beidős kötelező: a tagok kötelező tartalmát az alapsabályokban legfeljebb három évig terjedő időre lehet megállapítani.

694. §. A tagoknak az egyesület minden szolgáltatására igényük van. Az egyesület nem nyújthat tagjainak olyan szolgáltatásokat, amelyek törvénybe vagy törvényes szabályokba ütköznek, vagy amelyek az egyesület célja és hatásköre a törvény, illetve az alapsabályok szerint nem terjed ki. Hasonlóképpen nem ketheti az egyesület szel-

gálatásainak élvezetét olyan feltételekhez és nem szüntetheti meg a tagoknak erre vonatkozó jogát olyan okok alapján, amelyek törvénybe, vagy a törvényes szabályokba, a tisztségbe, vagy a jó erkölcsükbe ütköznek, amelyeknek megállapítására az egyesület törvényes céljánál és rendeltetésénél fogva nem jogosult, vagy amelyek a tagok törvényes érdekeik védelmére szabandóságát korlátozzák.

695. §. Az egyesület tagjai az alapszabályokban megállapított feltevéli és tagsági díjakat fizetik. A tagsági díjak a tagok jövedelméhez vagy keresetéhez mérten változó összegben állapítandók meg. A tagok a feltevéli és tagsági díjakon kívül az egyesület szolgáltatásaiért vagy a külön intézményekben való részesedésért, az alapszabályokban vagy a vonatkozó szabályzatokban megállapított külön hozzájárulásra is kötelezhetők. Az egyesület tagjaitól olyan díjat, fizetést, vagy hozzájárulást, melyről a törvény, az alapszabályok vagy szabályzatok nem intézkednek, nem szabad az ennek ellenére ily módon bevételezett összegek a felügyelőre illetékes hatóság által az 1907 évi XIX. törvények 192. §-ának negyedik bekezdésében meghatározott célra fordítandók.

706. §. Az egyesületek tagjaira nézve azok munkaviszonyát illetőleg és a munkaviszony általános feltételeit tekintetében csak közzétett határozattal és csak úgy köthetnek szerződéseket, illetőleg alkothatnak kötelező szabályokat, ha a közgyűlésen a közgyűlés tagjainak legalább fele jelen van és a jelenlévő tagoknak legalább kétharmada a kötéendő szerződéshez, illetve az alkotandó szabályokhoz hozzájárul. E szerződések és szabályok a törvényjelenlankán alapján kiadott rendeletekkel, úgy szintén az egyesület alapszabályait és szabályzataival nem ellenkezhetnek. A tagok munkaviszonyára vonatkozólag szabályokban, ugyancsak a munkaviszony általános feltételei iránt kötött szerződés vagy a szabályok be nem tartásának következményei.

707. §. A munkaadó és munkaségyesületek által a munkaviszony általános feltételei iránt kötött szerződést a felek, különbeni érvénytelenség terhé mellett, írásba foglalni, szabályszerű aláírással ellátni és annak egy-egy eredeti példányát vagy hiteles másolatát az aláírástól számított nyolc nap alatt a megkötés helyére nézve illetékes ipari, illetve kereskedelmi bíróságnak, továbbá a szerződés feleire, illetőleg az azokhoz tartozó szerződőtársakra nézve illetékes ipari felügyelőségeknek leadni tartoznak.

712. §. A szerződő egyesületek a szerződést csak közzétett határozattal és csak úgy mondhatják fel, ha a közgyűlésen a közgyűlés tagjainak legalább fele jelen van, és a jelenlévő tagoknak több mint fele utolsó szavazás után a felmondást elhatározza.

714. §. Az egyesület munkaszerződésnek vagy a munkarendnek oly rendelkezései, melyeknél jogva a munkabér nagyobb összegben, a munkaidő pedig rövidebb tartamban állapítottak meg, mint a munka általános feltételei iránt kötött szerződés szerint, az utóbbinak rendelkezésével szemben is érvényesek.

715. §. Ha a munka általános feltételei iránt kötött szerződést az egyik fél vagy az egyik félhez tartozó szerződőtárs vagy valamely ahhoz utólag csatlakozó személy megszegi, jogában áll a másik félnek a szerződés teljesítését és a teljesítés elmulasztásából származó káranak megtérítését követelni vagy pedig kártérítés követelése mellett a szerződéstől elállni. Az egyesület az általa kötött szerződésből kifolyólag tagjai ellen támasztott pénzbírói követelésért egyetemlegesen szavatol.

Igen fontos része a tervezetnek a munkakamarákról szóló rész, amely a kereskedelmi kamarák területén munkakamarákat létesít, amelyeknek jog- és hatáskörét a következő szakaszok állapítják meg:

744. §. Minden munkakamarának feladata és kötelessége, hogy kerületében az ipari és kereskedelmi munkaviszonyokat figyelemmel kísérje, ezekre vonatkozólag a kereskedelmiügyi miniszternek és a hatóságoknak véleményét nyilvánítsa és javaslatokat tegyen; a munkasúgó állásáról statisztikai adatokat

gyűjtsön és azokat a kereskedelmiügyi miniszternek bemutatva s általában teljesítse mindazt, amit a 742. §-ban megállapított törvényes célja érdekében a törvény vagy a törvény alapján kiadott rendeletek hatáskörébe tartoznak. E végett a munkakamarák feladatait és kötelességeit, figyelemmel a törvényre, a kereskedelmiügyi miniszter általánosan vagy esetről-esetre rendelteli úton állapítja meg.

745. §. A munkakamarák két osztályból állanak: az ipari és kereskedelmi alkalmazottak osztályából. Mindkét osztály az alkalmazottak különböző csoportjai szerint osztályokra osztható s nevezetesen mindkét osztályban egyfelől az irdai és a fontosabb tendókkal megbízott alkalmazottak, másfelől pedig az egyéb alkalmazottak számára külön osztályok létesítendők.

746. §. A munkakamaráknak úgy ipari, mint kereskedelmi osztálya egyenlő számú bel- és kütagokból áll. A székesfehérvárosban szervezett munkakamaráknál összesen negyvennyolc beltag és ugyanannyi kütag választandó. A bel- és kütaggyűlések munkaszakmánként a cselekvő választói joggal bíró alkalmazottak létszámának arányában kell megválasztani.

A beltagokat a kamara székhelyén, a kütagokat a kamara területén lévő ipari, és kereskedelmi, ugyancsak vegyes testületek előre megállapított számban, az ipari illetve kereskedelmi testületek tagjainak alkalmazásában álló cselekvő választói joggal bíró munkások saját kebelükkel választják.

747. §. A bel- és kütagok választásánál cselekvő választói joga van minden alkalmazottnak, aki magyar honos, huszadik életévét betöltötte az illető területén, melyről a tagok választani kell, mint segéd munkás legalább egy év óta alkalmazásban van, kamarai illetéket fizet és hivatalviselésre vagy politikai jogainak gyakorlásától való felfüggesztésre itéve nincs.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. július 26.

— A katonai kérdések megoldásáról a bécsi Neue Freie Presse a következő szöveget közli: Megkezdődtek az előkészületek a véderő törvény revíziójára.

A hadügyminiszterium tervezetét dolgozták ki, amely a két éves szolgálati időn alapuló megküldte azt a két honvédelmi miniszternek. E tervezetek most tanulmányozás alatt vannak a honvédelmi miniszteriumban és Geörgy altábornagy bejelentése értelmében őszre a két kormány között meg fognak indulni a biztonsági tárgyalások. Úgy látszik azonban, hogy ezek a tárgyalások nem fognak egyhamar befejezésre jutni és úgy a parlament, mint a katonai körökben sem tartják valószínűnek, hogy már a legközelebbi időben komoly stádiumba lépjenek a magyar nemzeti követelmények a hadsereget illetőleg, valamint hogy a véderőtörvény revíziójáról nem szolgálnak kompenzáció tárgyalás. Ellenkezőleg, komoly politikai körökben azt hiszik, hogy a legilletékesebb helyen ragaszkodnak a koalícióval kötött paktum rendelkezéseire, amelyek szerint mindenekelőtt megalkotandó a magyar választói reform és tető alá hozandó. A katonai kérdések rendezéséről még csak akkor lehet beszélni, ha az új választásokból kikérül Magyarországon az általános választói jog parlamentje. A magyar koalíció kebelében — úgy látszik — az a szándék és az a hajlandóság merült fel, hogy még a választói reform megalkotása előtt, vagy azzal egyidejűleg oldandók meg a katonai kérdések s hogy ez lehetővé váljék, a nemzeti követelmények a legesélyesebb mér-

tékre redukálódók. Minden látszat szerint a magyar koalíciónak ez volt a kívánsága, hogy a mostani képviselőház ne oszlojon szét azonnal a választói reform keresztülvitele után, hanem, ha csak lehetséges, kitöltse a törvényszobta huzturmát. Ez okból és talán azért is mert remélték, hogy a választói reform után a magyar faj hegemoniájának feltételének biztosítása számára nagyobb tér nyílhat, a koalíció a véderőkérdés tekintetében ügylátszik nagyobb konvenciót kíván mutatni, semmint várható volt. Illetékes helyen azonban a paktumban lefektetett program szigorú keresztülvételét kívánják. E szerint őszre volna benyújtandó, sőt tető alá juttatandó a választói reform s ennek alapján ki kell írni az új választásokat. Ami pedig a választói reformot illeti, az szintén a paktumban kivonaltartott program alapján valószínűsíthető, még pedig oly módon, hogy az csakugyan általános választói jog legyen, de természetesen tekintetbe véve azt az állást, amelyet a magyar faj Magyarország politikai vezetésében elfoglal. Ez a legközelebbi feladata a magyar parlamentnek.

— A vasárnapi munkaszünet. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete nagy buzgalommal fáradozik a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény reformjának keresztülvitele érdekében. Legutóbb a kereskedelmi alkalmazottak Szegeden is népgyűlést tartottak ebben a kérdésben, melyen megbeszélte az egyesület elnöke, hogy forduljon újdán úton Szt. E r e n y i József államtitkárhoz és kéjjen tőle felvilágosítást a vasárnapi munkaszünet reformjáról. Az országos egyesület megbízásából az ügyvezető elnök felkereste Szt. E r e n y i József államtitkárt, aki kijelentette, hogy a vasárnapi munkaszünet reformjára vonatkozó tervezet már a napokban nyilvánosságra kerül, augusztusban a reform tárgyában szaktanácskörtársaság a törvénytervezetet már az őszre a képviselőház elé terjesztik.

— Isérvétdíjazás. A csongrád megyei gazdasági egyesület augusztus 16-án délelőtt 10 órákor, Csanyteleken, az ottani vásártérren, a földművelésügyi miniszter anyagi támogatása mellett, tenyész szarvasmarha és sertés díjazást rendez, melyre a hirdetményt most becsatolta ki az egyesület elnöke. A csanyteleki helyes érvekkel vannak a jószágtervezés iránt, amit bizonyít az a körülmény is, hogy úgy a közeg, mint az ottani tejszövetkezet s a ker. hitelszövetkezet díjakat becsatolták a versenyhez a gazdasági egyesület rendelkezésére. A díjak a következők lesznek: Szarvasmarha versenyében: 1. díj államdíj 50, 2. díj 40, 3. díj 30 és 4. díj 20 korona, ugyanakkor Csanytelek kőrség díja 20 korona, esanyteleki tejszövetkezet díja 20 korona. Egy és két éves úszóknál első államdíj 50, második 40, harmadik 25, negyedik 15 korona. Egy éves bika borjánál csanytelek és vidéki ker. hitelszövetkezeti első díj 20, második és harmadik díj 10—10 korona. Sertésnél első államdíj 30, második 20, harmadik 10 korona, Csanytelek kőrség díja 20 korona. A díjazásra elővezethető az államdíjakra minden csongrád megyei lakos saját nevelés, illetve tulajdonát képező kisborjas tehene, két éves úszóborja egy éves bika-borja és egy éven felüli kecskéja; Csanytelek kőrség és a ker. hitelszövetkezeti díjaira csak a csanyteleki lakosok jósága, a tejszövetkezeti díjaira pedig csak a tejszövetkezeti tagok jósága. Aki jószágával a díjakra versenyezni

akar, annak bejelentésekor azt, hogy a bejelentett jószág tényleg az 6 tulajdona, hatóság bizonyítványt, vagy az egyesület elnöksége által ismert két tanuval kötelessége igazolni. A díjazásra bejelentéseket, a díjazás napjának reggeli 8 órájáig, Csanytelek község előjáróság fogadja. A csanytelki jószágdíjazást követő egy hét multán, augusztus 23-án a gazdasági egyesület hasonló jószág díjazást rendez Szentesen is.

— **Mi lesz öszre?** Nagyon találgtják azok, akiknek kívánthai ablak a horoszkópjuk; Baskille, hogy K o s s u t h Ferenc lesz miniszterelnök, S z t e r é n y i József vagy B a t t i á n y Tivadar gróf a kereskedelmi miniszter, P o p o v i e s Sándor a pénzügyminiszter, M e z ö s s y Béla a földmívelésügyi miniszter, H o l l ó Lajos a igazságügyi miniszter, a többien pedig majd megosztóznak. Az aradi T r i b u n a pedig talán ennél is jobban tudja a jövőendő és a következőket írja; » Titkos, de teljesen megbízható és előkéi forrásból értesültünk, hogy a király és A n d r á s s y Gyula gróf belügyminiszter között a választói reform dolgában nagy ellentéték vannak s ennek következtében úgy A n d r á s s y, mint W e b e r l e Sándor dr. miniszterelnök szeptemberben benyújtják lemondásukat. A királynak az a szándéka, hogy az új kabinet megalkakításával A p p o n y i Albert gróf kultuszminisztert bízva meg, aki ma Bécába útazott és onnan isehibe megyek. — A felfeltávosok erre fűgően csófolnak: A p p o n y i gróf ha Bécában volt is, magányban járt ott. A kormány pedig készíti a létszámameleli javaslatot, a közös hadseregére nézve is a honvédségre nézve is, egyelőre nem azzal a szándékkal, hogy ő ültesse az almafát, más szedje le az almát.

— **Pollák Antal földink diadala.** Az enberi sző terjesztése, továbbbrite terén az utóbbi évtizedek alatt zsedules utjások történtek. Az elektronos szikra és áram egyaránt igycsik terjesztési az élő és irott szót. Magyar feltalálók két legjelesebbje e terén Virág és P o l l á k, kik közül az utóbb nevezett, P o l l á k Antal szentesi szült, dr. Pollák Sándor, boldog emlékü volt várm. főorvos fia, már nagy reformot hoztak be a taviratozás terén. Most P o l l á k Antal új és szenzácós találmányáról értesültünk. A találmányt a londoni francia-belga kiállításon mutatták be. Fényesen bevált. A találmányt tudósít a telefon gyorsaságval adta tovább a szöveget. A közbénség sorában ott volt M a r c o n i, a drónéküli taviró feltalálója és a géppel a következőket telegrafálta: » P o l l á k t a l á l m á n y a t c s o d á l a t r a m e l t ö n a k t a l á l t a m. És ezzel elmondotta véleményét az új gépről. Az angol újságok diadalmat üdvözlik a feltalálót, aki — szerinük — diszere valik angol nemzetüknek Ezek után érdeklődéssel várjuk, hogy P o l l á k Antal földinket m a g y a r n a k ismerjük el. Az érdekes találmány lényege különben egy atevő készülék. A tavirakt leadása nem az eddig használt kopogató útján történik, hanem külön c e n a készülék irógép segítségével, amely hengerekre erősített szalagokat lyukaszt keresztül. Hasonló szerkezetű gép van a felevő állomáson is, amely keresztül lyukasztja az ugyancsak hengereken futó papírszalagokat. Ezek a papírszalagok függenek össze egy mozduló ímés szerkezettel, amely a lyukakat, a közönséges írás alakjában, projiciálja. Így a tavirat átírása, mely elég sok időt vesz igénybe fölsiegeggé valik; viszont az átírás miatt keletkezett »sajtóhibák» is kisebb számúak lesznek.

— **Eljegyzés.** Cs á k Béla dr. a szentesi kerületi munkásbiztosító pénztár fiatal másodorvosa ma ünnepeli eljegyzését Hódmezővásárhelyen Müller Erzsike kisasszonnyal, Müller Lajos ottani földbirtokos és terménykereskedő kedves leányával.

— **Olcsó húsrak.** A jószág ára több mint egy éve rohamosan hanyatlott, de a meszarosok és hentesek jövőtőlabb ennek a husfogasztó közönség semmi előnyét nem élvezi: nauna a hus most is »éppen olyan drága, mint volt ebban az időben, amikort a jószág is drága volt. És nem gondol erre

nálunk senki, nem is törődik a fogyasztó közönség érdekével senki. A húsrak mérséklésében Dorozsma is megelégedt bennünk, elhatározván a hatósági meszarosok felállítását. Most meg Makoról kapunk hírt, hogy a hatósági meszarosok felállítására ügyében az ottani főkapitány értekezletet tartott a meszarosokkal és hentesekkel, akik aztán megfontolva a dolgot, semhogy hatósági meszarosokat állítsanak, bejelentették, »hogy ök esután a marhahús kilóját 58, 50 és 46, a borjúhúst 60 és 50, a sertéshúst 80, 70 és 56, a juhúst 48, 44 és 40 krajfjóra mérséklék minőség szerint. A makói főkapitány ezt a bejelentést tudomásul vette és time, a makóiak így jutottak, egy hatósági értekezlet áran, ami pénzbe sem került — oleső hús hoz. Vajjona nem lehetne nálunk is kísérletet tenni egy ilyen értekezlettel? Lehet biz azt, csak legyen, aki akarja.

— **Halálozás.** Megdöböntő gyászhiót kapunk tegnap reggel arról, hogy K o l p a s z k y György, a helybeli evang. egyház lelemi iskolájának tanítója meghalt. Elették nagyon ifjú korában, mert hiszen alig harminc éves volt, döntötte sírba a halál öldöklő anyaga a derék, fiatal tanító, akinek himulasa nagy veszteséget egyháza népoktatásügyének, mert K o l p a s z k y György azon ritka tanítók egyike volt, aki alapos szak képzettségét nemcsak kitünő módszerrel tudta közköncsévé tenni a kezére bízott gyermekeknek, de érte megal a gyermekekkel a mellett is megszeretett, hogy — testi fenytéket nem alkalmazva soha — pusztán banasmódjával vaslegyelmet tartott iskolájában. Mint nagyon fiatal, mondhatni gyermekember, 19 éves korában került K o l p a s z k y György — miután a képezédt Féléghazak elvégezte — az elhunyt S a l i n g Géza örökébe, akit már képezédt halgató korában is helyettesített betegség idején — az egyházközség egyhangu választása alapján az evangélikus lelemi iskolához tanítának, mely állásban magát annyira kitüntette, hogy több ízben részesült egyházmegyei stipendiumban is. Alig egy heti betegség előzte meg a derék, közkevdett fiatal tanító halálát. Talán nyolc napja, hogy rosszulról panaszokodott s kezelő orvosok csakhamar megállapította, hogy műtétnék kell magán elavetnie. Az operációt a vármegyei kórházban csutörtökön sikeresen végre is hajtották, de utána valami komplikáció jöhetett közbe, mely a fiatal, eleterős embert pétéken este megölte. Halálát egyházzán, övevény kívül két kislei árva gyászolja. A megdöböntő gyászestéről az egyház a következő jelentést adta ki:

» A szentesi ág. hitv. evang. egyházközség mely fájdalomtól lesújtottan jelenli, hogy Jules, kiváló tehetségű és burgalmú fiatal tanítója, ifj. K o p a s z k y György életének 30-ik, közelmérséssel kísért adósos tanítói működésének 11-ik évében, rövid szenvedés után, folyó évi július hó 24-én esti 8 órakor az Urban elhunyt, Temetése július 26-án délután 4 órakor lesz. Nyugodjék békével! Legyen emlékezete áldott!

— **Állat az emberben.** S z a b ó József, a Beitök Péter cigányzenekarának cimbalmosa f. hó 23-án reggel erkölcselen merényeltet követelt el egy C s e p p e n s y n y Erzi nevű tizenegy éves leány ellen, akit azzal az ürügyel csalt le a tul, a kurcai népkertbe, hogy levelet akar vele elkülden, amiért 80 krajcar jutalmat ígért neki. A népkertben S z a b ó József egy félreeső helyre esalta, ott letépete a földre és lelvéssel fenyegette, a leány ha az ő állati szenvedélyének ellenszegül. Majd, hogy a leány segítségért kezdett kiáltani, befogta a száját és a cimbalomkulcsal többször fejbe verve, több sérülést ejtett rajta. A segélykiáltásokra a népkertben sétáló S o b e s i József takarékpénztári könyvelő lett figyelmes, akit arra fel is ment regétn, de ekkor az állatias ember már elfutott. Sebészi a nyomában volt a hidig, itt rendőrkért kiáltott, akik kecsira kapva veték őzöbe a menekülő embert és el is fogták. A cimbalmos előbb tagadta csomany merényletét, de a leány felismerte és szemébe is mondta neki gyalazta meg. Erre a cimbalmos tartoztatott és bekísérték a szegedi ügyészség fogházába. Bertókék annyira röstelték az

esetet, hogy még aznap pakkoltak és elhagyták Szeateset.

— **A debreczeni ref. főiskója internatussában** theologiai joghallgatók és bölcsészethallgatók számára 103 tájépezeti hely. üresedet meg: — és pcd.és egészen ingyenes hely 24; — évi 60 koronás hely 24; — évi 100 koronás hely 40; — évi 180 koronás hely 16; — Bentlakásért minden esetben külön évi 40 korona fizetendő. — Az évi 180 koronás helyekért bármely főiskolai hallgató folyamodhat. Az ennel kedvezményezettebb helyekre folyamodóknak legalább elégséges előmenetelt és vagyontalanságot kell igazolni. A joghallgatók és a nem ref. vallásu bölcsészethallgatók díja felvétenként 30 korona; — a theologiai hallgatók és a ref. vallásu bölcsészethallgatók 16 korona, Szegénysorsú és jó előmenetelű hallgatóknak a tandíj részben, különös figyelmet érdemlő esetekben egészen is elengedtetik, Bölcsészethallgatók csak a classica — filológiai és a magyar nyelvi és irodalmi szakcsoportokra vetnek fel. A kedvezmények iránti kérvények augusztus 20-ig adandók be az egyes fakultások dékáni hivatalában. Egyenlő minősítés esetén a kérvény beérkeztenek elsőbbsége dönt. Részletes tájékoztatást a dékáni hivatalok adnák.

— **A szanatóriumi album sajtó általt.** A csongrádmegeyi szegény sorsú tödvécseseknek Szentesen létesítendő gyógyító telep alapja javára G u l y a s P a p Etelek által kiadandó díszalbum most már sajtó alá került. Az album nagyrétké kéziratmásokalatt fog tartalmazni József kir. hercegtől, Kossúthi Ferenc kérés. miniszterétől, Várady Árpád és Bórocció Francsó herceg püspöktől, jellegző emléksorokat Kelemen Béla főispántól és nejetől, Kis Aron elhunyt ref. püspöktől, a helybeli lelkészekől s nöegyeleti elnököktől s mindézt, amit kitünő szépirodalmi dolgozatok egészítenek ki terjedelmes kötetétt, bevezeti a pápai áldás, melyet a szent atya Merri del Val pápai államtitkár útján küldött meg. Ha semmi akadály közbe nem jön, az előfizetők a díszes albumot októberre kézhez kapják.

— **Tüzeseték a bel- és külterületen.** Folyó hó 23-án délután tíz támadt D o c z i Janos IV. ker. Árpád-utca 32 sz. házában. A haznal senki sem volt otthon a veszedelem kitérőesekor, segítség azonban gyorsan volt kérel és így a nádfődelés, hajlék nem pusztult el egészen. Ügyesnek a napokban a külterületen is volt tüzeset; S u l o z Lajos dr. árvasréki úlnök derekegyhárodal és N a g y József donati tanjaján nagyobb mennyiségű szalma égett el, a tanyaépületekben nem csett kar. — a két kőműben — mindhárom esetben megtérül biztosítás folytán.

Fogzásban lévő gyermekeknek.

valóságos megkönyöcsbülés a SCOTT-fele Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészéset ad s a fogak erősen és féhéren bujnak ki. A

Scott-fele Emulsió

oly józú és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabalyozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miniat a szűknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmat, habortálán éjszakát biztosít. X. 4—1.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Rapható a gyógyszerkereskedésben.

FOLLARD és Henneberg-selyem 60 kr-tól N Y E R S bast S E L Y E M CHIE É mentve és vámmentesen. Minta postafordítával SKÖT

Negrendelések bármely nyelven intézendők: an Seidenfabrik. Henneberg in Zürich. (4.)

Feloldozzerkeztő: B A N F A L V I L A J O S. Kétdátulajdonos »Szentés és Vidék» konvayvondó

39—tkv 1908.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szentesi központi takarékpénztár végrehajtónak ifj. Balogh Szabó János és társai végrehajtást szenvedettek el eni 520 korona tőke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén levő Szentes város határában fekvő a szentesi 8340. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8087. rsz. ingatlanok a néhai Borbély Kovacs Judit jogán ifj. Balogh Szabó János, Judit, Mária, István és kiskorú Nemes János nevén álló fele részére a 497 koronában, a szentesi 9638. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8088. rsz. ingatlanok ugyancsak az ő nevükön álló fele részére a 479 kor. 50 fillérben, — a szentesi 7174. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8089. rsz. ingatlanok ugyancsak az ő nevükön álló fele részére a 471 koronában — a szentesi 3536. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8091. rsz. ingatlanok ugyancsak az ő nevükön álló fele részére a 471 koronában, — a szentesi 13709. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8092. rsz. ingatlanok az ő nevükön álló fele részére a 471 koronában, — a szentesi 257. sz. tjkvben A. §. 2. sorsz. a. felvett 8093. rsz. ingatlanok ugyancsak az ő nevükön álló fele részére a 492 koronában, — a szentesi 7648. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8095. rsz. ingatlanok az ő nevükön álló fele részére a 398. kor. 50 fillérben, — a szentesi 5924. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8163. rsz. ingatlanok ugyancsak az ő nevükön álló fele részére a 410 kor. 50 fillérben, — a szentesi 7483. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8164. rsz. ingatlanok ugyancsak az ő nevükön álló fele részére a 410 kor. 50 fillérben és a szentesi 8787. sz. tjkvben A. §. 1. sorsz. a. felvett 8164. rsz. számú egész ingatlaura 1262 koronában ezennel megállapított kikéltási arban az árverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1908. évi augusztus hó 13-ik napjának délutáni 9 órájkor ezen telek-könyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási aron alól is e-adatni fognak.

Arverési szándékok tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát képzésben, vagy ovadékképes értékpapirban a kikéltött késébe letenni, avagy a banatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atsoaláltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóságnál, 1908. évi május hó 31-ik napján.

Katlics, kir. járásbíró.

Pályázati hirdetmény.

A szentesi ipari iskolai bizottság 1908. év július hó 16-án tartott ülése 18. sz. határozata értelmében a helybeli iparos-tanonc iskolánál három egymás után következő évre alkalmazandó kilenc óraadó tanító állásra pályázatot hirdet. Alkalmas hatot a közismereti tárgyak tanítására, egyenkint évi 300 korona; — kettőt a rajztanítására, egyenkint 450 korona; — egyet a rajspótló tanfolyam tanítására évi 200 korona díjazással. A folyamadóköz közül, — kik az igazgatói teendőket is vállalják, évi 200 korona igazgatói tisztelet díj mellett, — egyet igazgatóul alkalmaz. A kérvények f. é. augusztus hó 8 dik napjáig a bizottság elnökéhez benyújtandók.

Szentes, 1908 július 23.

Mócs Kálmán,
biz. elnök.

3935/lt. k. 1908.

Hirdetmény.

Fabiánsebestyén községnek telek-könyvi betetei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk értelmében elkészítetté és a nyilvánosságnak átadtván, ez az a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherterétl átvitelének az 1886. XXIX. t.-cikk 22 §-a. illetve az 1889. XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1909. évi január hó 31 napjáig beazórolag a telek-könyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak cseiteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1909. évi január hó 31 napjáig beazórolag a telek-könyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körtlirt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik, — ide érve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek tartalmazó kérvényüket a telek-könyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1909. évi január hó 31 napjáig beazórolag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelemstetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kikéltött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszersú másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telek-könyvi hatóságnál átvethetik.

A szentesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság 1908. július hó 11.

Katlics,

3—1 kir. járásbíró.

Magyar Élelmiszer-szállító Részvénytársaság

nyilvános hűtő- és fagyasztó raktárháza
Budapest, IX. ker. Tóth Kálmán-utca 8—10 sz.
Sürgönycím: Telefon: Központi iroda: Consumé, Budapest. 25—62. Y. Nagykorona-utca 17.

Felhívjuk a t. cím figyelmét a modern technika eddig elért vívmányainak felhasználásával berendezett nagyarányú

hűtő- és fagyasztó-raktárházunkra melyben mindenféle élelmiszerek, u. m.: friss hús, zsír, szalonna, vágott baromfi, tojás, hal, caviár, konzervek, vad, vaj, tej, sajt, méz, fozélek, friss gyümölcs, sör, bor, must, stb. továbbá növénycátrák, virágok, szörmeakur, szőnyegek stb.

hosszabb ideig változtatlan minőségben eltarthatók.

Az egyes árucikkekre mérsékelt feltételek mellett előleget folyóttunk.

A hűtőház előnyösen fekszik, a mennyiben a teherpályaudvarok közelében és a dunaparti teherpályaudvarral pedig iparvágányával van összekötve; és a város minden pontjáról könnyen érinthető.

Vám- és fagyasztási adó köteles áruk szabad beraktározása, továbbá rezipeditio-kezelésének.

A hűtőházzal kapcsolatos jeggyáramok naponta 500 mázsaal jeget termel.

Elvállaljuk a beraktározott áruk szállítmányozását és külföldi

Wien, Berlin, Breslau, London

saját kezelésünkben levő fiókaink útján való értékesítést.

Videki áruátvevő és osztályozó telepeink: Kolozsvár, Arad, Nagyvárad, Szentes, Lugos.

Natúrügynökségeink: Bodenbach, Buchs, Eger I. E. Granica, Halbstadt, Odenberg Passau, Salzburg, Simbach, Tetschen, Liebau.

Bővebb felvilágosítást készséggel nyujt az igazgatóság.

Csongrádvármegye alispánjától.
4606—alisp. 1908. szám.

Pályázati Hirdetmény.

A szegedi m. kir. fa és fémipari szakiskolánál Csongrádvármegye közönsége által fenntartott — évi 286 koronával javadalmazott egy ösztöndíjas hely üresedésbe jövén, — ennek betöltése czéljából ezennel pályázatot hirdetek.

Pályázhatnak az említett intézet azon szegénysorsú, jó előmenetelű s kifogástalan erkölcsi magaviseletű növendékek, kik Csongrádvármegye valamely községében illetősséggel bírnak.

A kérelemhez csatolandó az intézet feltevéli s az előmenetelt tanúsító — továbbá a közéleti illetősséget és a vagyoni viszonyokat igazoló bizonyítványok.

A kérvények Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságához címzetten — írásban alulírott alispáni hivatalnál folyó évi szeptember hó 15-ik napjának délutáni 4 órájáig nyujtandók be, elkésve érkezett vagy távirati kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Szentes, 1908. évi július hó 21-én

Dr. Cicatiris,
alispán.

Kiadó házföldek.

Berczeli Dánielnek a nyomáson 14 házföldje (mintegy 31 hold) feles munkálatra kiadó. Értekezhetni. I. Tóth József utca 25 sz. (kurcapart.)

Egy ügyes.

iskolázott fő tanoncznak felvételt

GULLAY LAJOS

kereskedőnél.

Ki

van mutatva és bebizonyosodott tény, hogy a legjobban szerkesztett magyar újság az Egyetértés, mert 48 éves fennállása óta megnyerte a magyar közönség bizalmát, jóindulatát és szeretetét. Az Egyetértés meg akarja hálálni ezt a példátlanul álló nagyszeretetet és úgy a

mint

külföldi nagy lapoknál szokás, minden vasárnap egy magas irodalmi színvonalon álló gyönyörűen illusztrált szépirodalmi lapot ad olvasóinak teljesen ingyen, anélkül, hogy az előfizetési árakat felemléni. Kí mint

vet

úgy arat, mondja az példaszó, aki pedig a Egyetértésre előfizet, az jól vetett és jól fog aratni. Az Egyetértés Vasárnapja az összes szépirodalmi lapok felett akként uralkodik, mint király a trónon, — irodalmi meglepetés minden száma, mert Magyarországon,

úgy

a külföld legaktuálisabb eseményeit gyönyörű feldolgozásban mutatja be. Az Egyetértés az igazságot szolgálja. Jól informáltsága lehetővé teszi, hogy irányadó szerepet játszik a magyar közéletben. A lap költészést

arat

mindenütt és nagyon bőcsen eszelecszik ha az Egyetértésre előfizet. Előfizetési ára negyed évre 7 korona, fél évre 14 korona, egész évre 28 korona. Kérjen mutatónyereményt!

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Vározi-körút 68,
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsakavógók, répvágók, kukoricamorzsolók, darálók, őrlőmalomok, egytemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Legmesszebbmenő jótételek! Kedvező fizetési feltételek.

A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
egyik legrégebbi és legnagyobb **MOTORGYÁR**

szállítja az ellamert

Legelőnyösebb
Kiváló minőségű
Magyarországon
Államok
Leggyorsabb és
Legbiztonságosabb
Kiváló

Szivógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-
Veszélykezelés és rakítás: **Colliert Ignac és Tsa**
Budapest, Teréz-körút 41. — Telefon szám: 12-91.

Motorkákat és lokomobilokat

Mielőtt
Jelölj, vagy személyi felkér
K Ö L C S Ö N
Írjat leintézkedések
kérjén díjtalanul prospectust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX. József-utca. 7.
Telefon-Interurbium
46-31

Kiadó ház és föld.

Kiss Sámuel III. kerület Bálint-utca 1 sz. házában egy 3 szoba, előszoba, fürdőszoba, konyha, spájz, pince és faskamrából álló utcai lakás, — vízvezeték a háznál, valamint kistőkei földje haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet ugyanezen szám alatt a tulajdonossal.

Szücs Dániel

örök: Nagynyomású 52 hold földjüket **haszonbérbe kiadó.** Értekezhetni Báró Harucker-utca 38. sz. a.

Bor eladás.

Kitűnő minőségű piros siller bor (pincés bor) eladó és kapható **50 litertől kezdve** bármilyen mennyiségben

EKE IMRÉNÉL
Csongrádon, a Főlegyházi-utca közelében
Sugár-út 12. szám alatt. 8-1

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller
pótlása

egy régiókat bizonyított házi készítésű, mely már több mint 37 év óta legelőnyösebb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnek, csúszási és meghúzósebes... nál bedörzsölés képpen használva.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban van csomagolva. Aza üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és úgyis előlvan minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárára az „Arany oroszlanhoz”,
Prágában.
Elisabethstrasse 5. nos.
Mindennapi szétküldés.